

The use of historical data and fieldwork for the study of ethnic groups in Eurasia

Tjeerd de Graaf

**International Conference on Endangered Languages
20-24 October 2016, Tbilisi, Georgia**

A map of Northern Eurasia, showing the Arctic region and parts of Europe, Asia, and North America. The landmasses are colored in shades of green and yellow, while the surrounding waters are light blue. The map is oriented with North at the top.

Contents

- Witsen Project, historical data**
- Endangered languages and (sound) archives**
- Voices from Tundra and Taiga**
- Fieldwork and language safeguarding**
- Foundation for Siberian Cultures**

**Nicolaas Witsen's
North and East
Tartary (1692)**

Title page

NOORD EN OOST
TARTARYE,

OFTE
BONDIG ONTWERP
Van eenige dier
LANDEN EN VOLKEN,

Welke voormaels bekend zijn geweest.
Beneffens verscheide tot noch toe onbekende, en meest nooit voorheen
beschreve Tarterische en Nabuurige Gewesten, Landstreeken,
Steden, Rivieren, en Plaetzen, in de

NOORDER EN OOSTERLYKSTE
GEDEELTEN VAN
ASIA EN EUROPA,

Zoo buiten en binnen de Rivieren *Tanaïs* en *Oby*, als omtrent de Kaspische, Indische-Ooster,
en Zwarte Zee gelegen; gelijk de Landschappen *Nische*, *Dauria*, *Jenï*, *Morgania*, *Kumma-*
ria, *Tangut*, *Sibir*, en Noorder *Perzie*, *Turkestan*, *Georgia*, *Mengreia*, *Cartaia*,
Crim, *Astakia*, *Altin*, *Tingolia*, *Siberia*, *Samojeia*, en andere aan hunne
TZAERSCHE MAJESTEITEN KROON
gehoorende Heerschappyen:

Verdeeld in twee Stukken,
Met der zelve Land-kaerten: mitsgaders, onderscheide afbeeldingen
van Steden, Drachten, enz.

Zedert nauwkeurig onderzoek van vele Jaren, en eigen ondervindinge ontworpen,
beschreven, gerekent, en in 't licht gegeven.

DOOR
NICOLAES WITSEN.

Tweede Druk: Eerste Deel.

AMSTERDAM.
By FRANÇOIS HALMA, Boekverkooper op de Nieuwen-dyk.
MDCCV.

Nicolaas Witsen's North and East Tartary (1692)

Illustration

**Russian translation
2010**

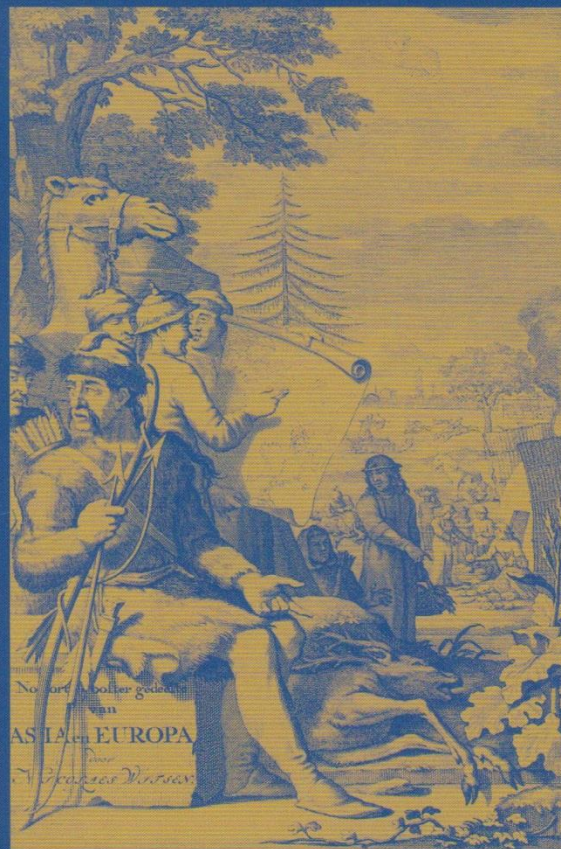
**Internet edition
2015**

[link](#)

Николаас Витсен

СЕВЕРНАЯ и ВОСТОЧНАЯ
ТАРТАРИЯ

Nicolaas Witsen ☞ North and East Tartary

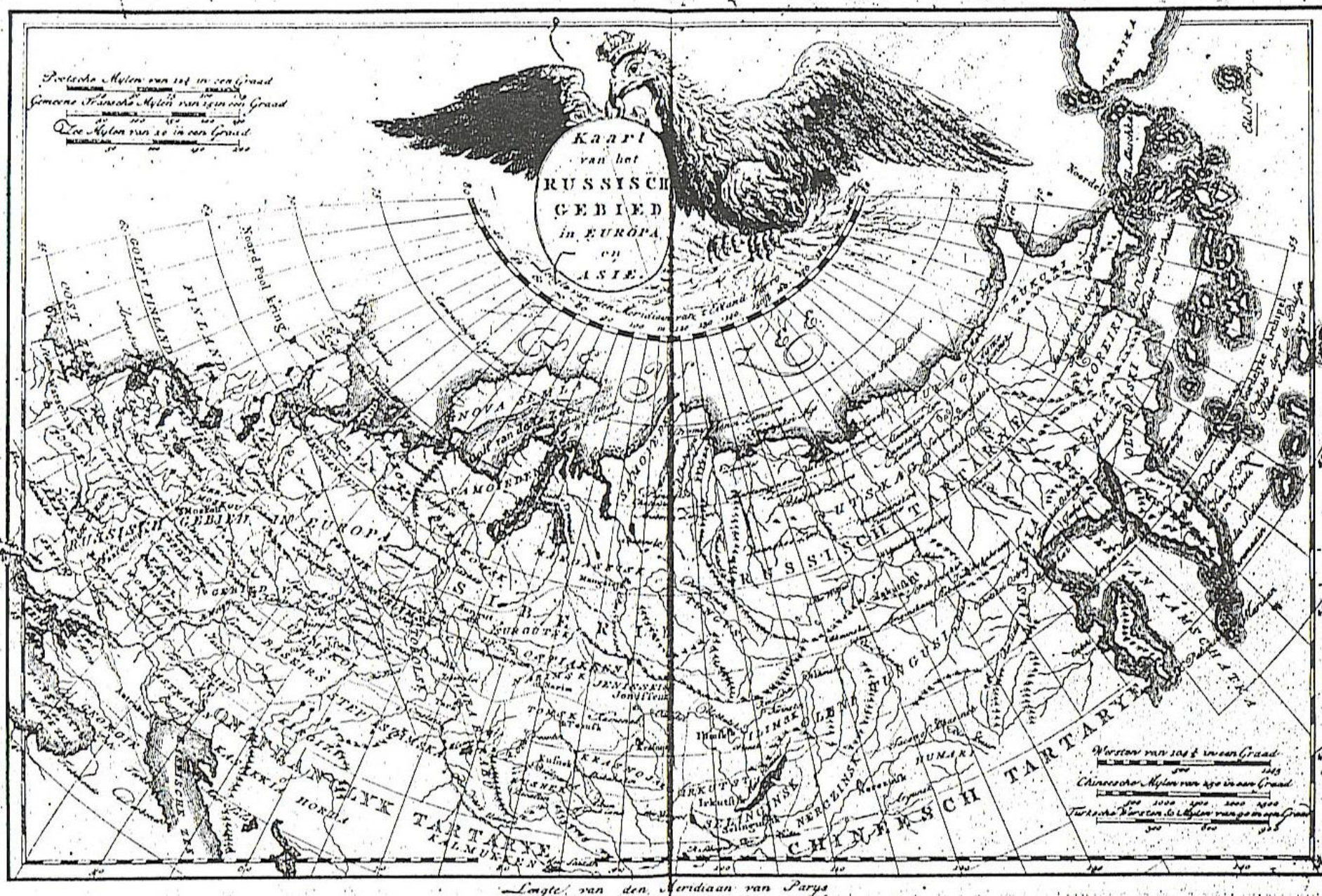
In the summer of 2010, Pegasus Publishers in Amsterdam will publish the Russian translation of *North and East Tartary* (1705); the first comprehensive study of Siberia, Mongolia and Central Asia, written by the scholar and mayor of Amsterdam, Nicolaas Witsen (1641-1717).

Летом 2010 года в амстердамском издательстве Pegasus выходит русский перевод знаменитой *Северной и Восточной Тартарии* Николааса Витсена (1641-1717), ученого и бургомистра Амстердама, автора первого подробного исследования Сибири, Монголии и Центральной Азии.

PEGASUS

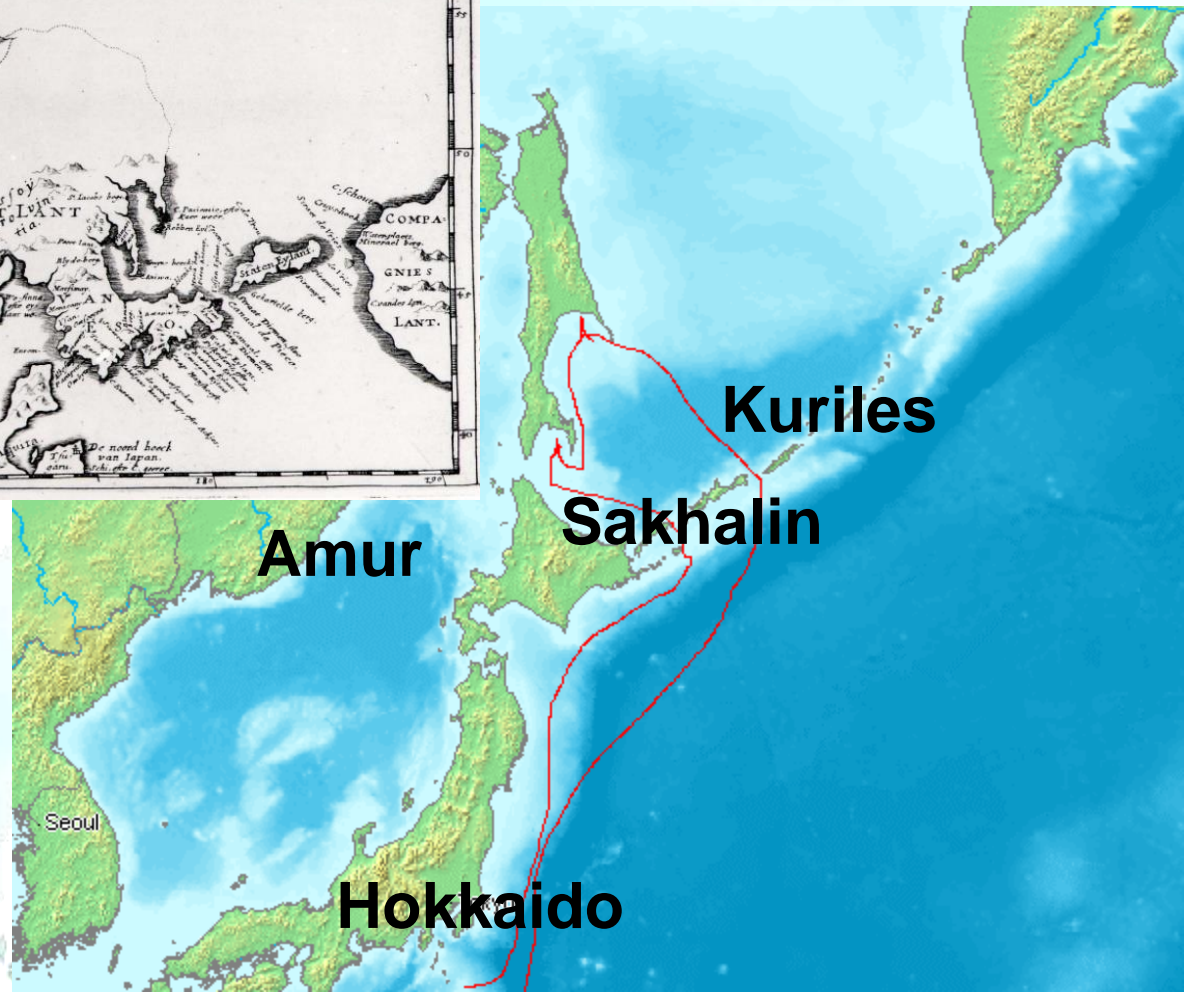
Map of Russia in Witsen's book (1705)

Travel of Maarten Gerritsz. de Vries 1643

*een Schaman ofte Duyvel-priester.
in't Tungoesen Land*

den Burat met syn Vrouwen Dog

Niet Haar is den Marjant. Aensigt uyt geplukt, uytgebondert aen de Kin, de Soom boven de Ploeyen is met Bont gevoert. de Laers en syn van Vellen het ruig byten de Mulsen van Roode Vossen de Rocken blaeww Katoen. Ringen, Penningen en Coraelen dragen sy aende Tigh

Yakut tekst from Witsen's North and East Tartary

*Eenige woorden van de Jakutsche Sprack,
dat is, der Volkeren die aan de Oost zyde
van de Rivier Lena wonen, genaemt
Jakuti.*

Hoofst,	Bot.
Haar,	As.
Voorhoofst,	Snit.
Ooren,	Kulgak.
Oogen,	Karak.
Neus,	Mæn.
Neusgaten,	Mænæn.
Kinbakken,	Singa gunguk.
Mond,	Ojack.
Lippen,	Os.
Tanden,	Tu.
Tongue,	Til.
Hals,	Moin.
Borst,	Tuit.
Schouwders,	Sanin.

Veertig,	Tennden.
Vyftig,	Besen.
Zestig,	Alsaon.
Zeventig,	Setteon.
Tachtig,	Agison.
Negentig,	Togufon.
Honderd,	Snit.
Tien honderd of	Munck snit.
duizend,	

*Het Vader-Ons in de Jakutsche Sprack,
op de Slavonische wys gevolgt.*

Vader	Aiblin
Onzer,	Bifon.
die zyt	Mega Tagara
in de Hemelen,	Oer dager,
geheiligt zy	kirbejer
de Name,	Atin,
van U,	Jena,

Yakut word lists in Witsen's book

35 body parts

hooft (head)

bos

бас

haair (hair)

as

ас

29 numerals

een (1)

bir

биир

twee (2)

icki

икки

honderd (100)

suis

сүүс

duizend (1000)

munck suis тыһыынча

1000 is at present a Russian loanword

ARTSCHILLUS BAGARATIONUS
Koningh van Iberia en Melita.

NICOLAES DAVIDSZOON
Georgiæns Koningh

Reyde in Mosco daer hy geslucht sijn geweest, naar het leven op ons versjeek onlangs afgetekent.

van dit Gezantschap over schiet, zoo word het zelve in de gemeene Schat-kist gelegd, invoegens dat de Gezanten alleen, en zonder toefstel, weder te huis komen.

Wat gezegt word, nopende een der Georgiænsche Vorsten, zoo zich in het Jaer zeffien honderd zes en tachtig in Moskou ophield, en boven verbeeld, uit de volgende Brief, aen my van daer geschreven, kan worden gezien.

Wel Edelen gestrengen HEER;

MYN HEER:

Deze Vorst is, en dat vele wederwaardigheden, zodat de hier gemelde tyd, in zijn eigen Land had uitgeflaen, na Moskou weder gevlucht, alwaar zich als noch op is houdende.

Een Stad word alhier ook Meliten of Melityn genoemd.

* Deze verdeeling is twyfelachtig, en zoo my toefschynt, op die tyd, men verstaandelijk geschreeven, tenware men onder 't woord Broeders, verstaen verstaand.

HEbbe volgens U E. begeerte, onderzocht na d'eigenschappen van den onlangs hier aengekomen Heer, die men Konink van Ismaliten benaemt. Verneme dat het gemelde woord Ismaliten komt van het Landschap Imereti: zijnde een derde gedeelte van de Georgiænsche of Grouzysche Landen, de welke onder drie Heeren * Broeders verdeeld zijn; waer van van het eerste Imereti, en d'andere twee gedeelten, Carthuele en Gaquetti, genaemt worden; en te zamen 't Land van Iberia. De voornoemde Broeders van dezen Heer, hebben haer begeben, met haer onderlingen Landen, onder het gezag van den Konink van Persien, en zijn Mahometanen geworden. Deze doet be-

lijdenis van de Grieksche Godsdienst; en wordende van de Perzen zeer heftig vervolgd, om zijne Gemalinne en Dochter (die beide zeer schoone Menschen zijn) in 't Serrail van den Sultan over te geven, zoo heeft hy hem ruims drie jaren lang daer tegens dapper verweerd, aen de voet van 't gebergte Caucasus, op en in de grenzen zijns gebieds, alwaar zijne meeste Onderdanen zich tot hem quamen voegen, tot dat hy eindelijk zijne Landen en Luiden moeste verlaten, en zijne schuil-plaets komen zoeken by hunne Tzaersche Majesteiten, na dat hy hem een tyd lang, ik meene vier jaren, te Altrakan hadde onthouden, en aldaer 't bevel tot zijne aenkomste verwacht. Hy hadde mede onlusten met den Turk gehad, om de zelve reden, die hem het Landschap Imereti betwistde, ten besten de Persiaen. Twee van zijne Zoonen zijn, een tyd lang verleden, voor uit gekomen, en van hoogstgeachtte hunne Tzaersche Majesteiten wel ontbaeld. Zy spreken alle te zaem de Georgiænsche of Grouzysche Tael, zijnde onderscheiden van de Persiænsche en Turksche: hebben ook hare eigene Letteren of Caracters. Hare uitspraak is heel onaengenaem; want zy halen hare woorden diep uit de keel, en klokken als de Kalkoensche Hanen. Het begin der Landen van dezen Heer, strekt zich een dag reizens van de Heerschappye van den Vorst

Deze Prins was in 't Jaer duizend zes honderd acht en tachtig, na zyn Land getogen, op hoop van het zelve, met hulp zynet Onderdanen, weder te veroveren.

Sem-

Grusins a.b.c.
of Georgiæns.

1	San.	13	man.	25	shin.
2	ban.	14	nar.	26	tzin.
3	kagan.	15	mon.	27	tzan.
4	ndon.	16	far.	28	dzil.
5	en.	17	zan.	29	tzil.
6	in.	17	zan.	30	tzar.
7	zin.	18	rac.	31	chan.
8	hay.	19	sac.	32	kghar.
8	hay.	20	un.	33	dzan.
9	tan.	21	phar.	34	hay.
10	in.	22	aghan.	34	hay.
11	kan.	23	gan.	35	ena.
12	las.	24	kar.	36	lana.
				37	laara.

Koninkskén,
Tol,
Vry,
De Borsten,
Ik zuige,
Quaed spreker,
Schade,
Ik zie aen,
Een Os,
Helper,
Een Hokkelink,
Een Buffel,
Gras,
Een Zegel,
Een Berg,
Avond,
Ik kooke,

Patoniculi.
Gapa.
Tzigni.
Tzatzu.
Motzvo.
Tzgevla.
Arzgena.
Nachva.
Chari.
Misole.
Chupo.
Honpefi.
Tzamani.
Petzeti.
Mta.
Sagamos.
Mochafi.

Een Broek,
Een Regen,
Stank,
Boter,
Zwaer,
Diep,
Een werp,
Hy quest my,
Het leven,
Een stok,
Ik hoefte,
Zeeker,
Hy draegt,
Quellingen,
Een Schuitjen,
Het mishaght,
Een Autaer,
S s s 2

Mpchavi.
Tzuma.
Garo.
Eypo.
Mzimi.
Gema.
Pinnchi.
Matzgen.
Saconeli.
Tzochi.
Chochana.
Tzesmarci.
Tuzi.
Scantza.
Nani.
Metznelepa.
Sacrurcheveli.

Be-

Scientific co-operation with Russia from 1992

Projects with Sint-Petersburg

Sound archives

- **Important Sound Archives in Europe:
Vienna, Berlin,
Saint-Petersburg**
- **Collection in the Pushkin House
in Saint-Petersburg:
Archives of the Russian
Academy of Sciences**
- **Reconstruction of old sound
recordings**

Phonogramarchief St. Petersburg

Itelmen text

Слободниковъ.

Ительменская песня.

92

1. манке тосшал кьдгикнен
гонхал кигенк кьдтакнен
qlélhenk крескескнен } 2 раза }

2. кьдгикнен еиникеш
kalín ~~мозик~~ кьдтагикнен
эгдэг ванжанке } 2 раза }

3. кнълг эгдэк ванжанке
qlélhe кьман кьдгикнен
кьдкнен кеданке } 2 раза }

4. кнълке qlélhe иктанке
лае 'нигден эсгичен
иуваг к'бшгичен } 2 раза }

5. Qljavólhe qlélhe кьманке
mesti yin кьккьвълхаткен
нвен еиктанке } 2 раза }

6. Kven еиктанке tkoljal'kisen
thung иктенк леахен
кнълке кьстанке } 2 раза.

The History of Sound Recording

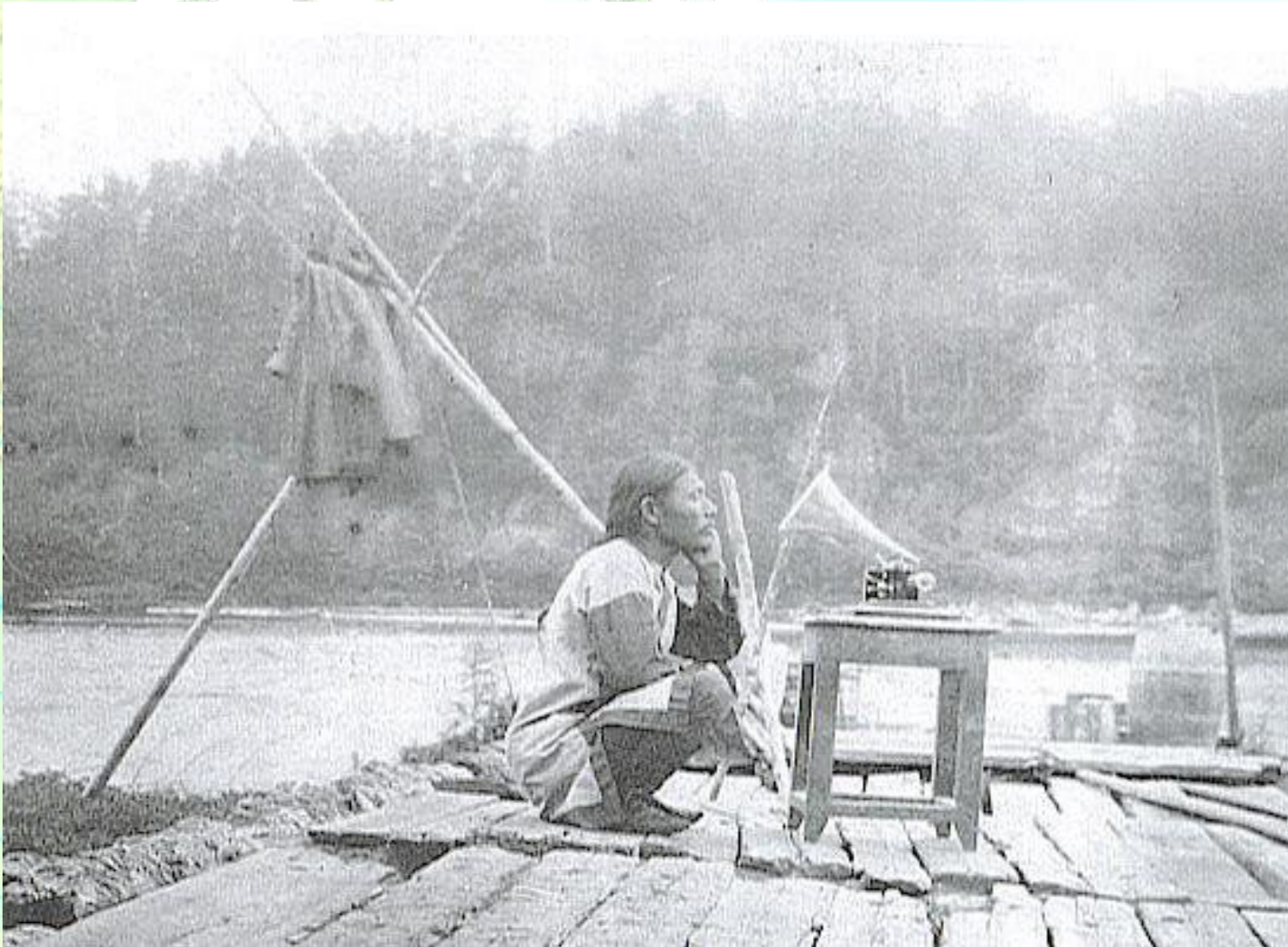

The History of Sound Recording

History of sound recording

Edison wax cylinders

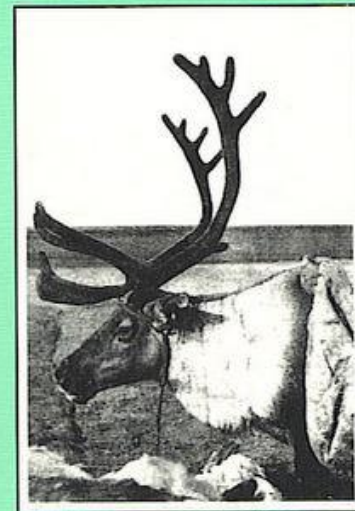
Project Voices from Tundra and Taiga

Catalogue of the Northern Peoples of Russia in the Pushkinky Dom

NWO

VOICES FROM TUNDRA AND TAIGA

КОЛЛЕКЦИИ НАРОДОВ СЕВЕРА В ФОНОГРАММАРХИВЕ ПУШКИНСКОГО ДОМА

Филологический факультет
Санкт-Петербургского государственного университета
Санкт-Петербург 2005

The History of Sound Recording Endangered Archives

The History of Sound Recording

Endangered Archives

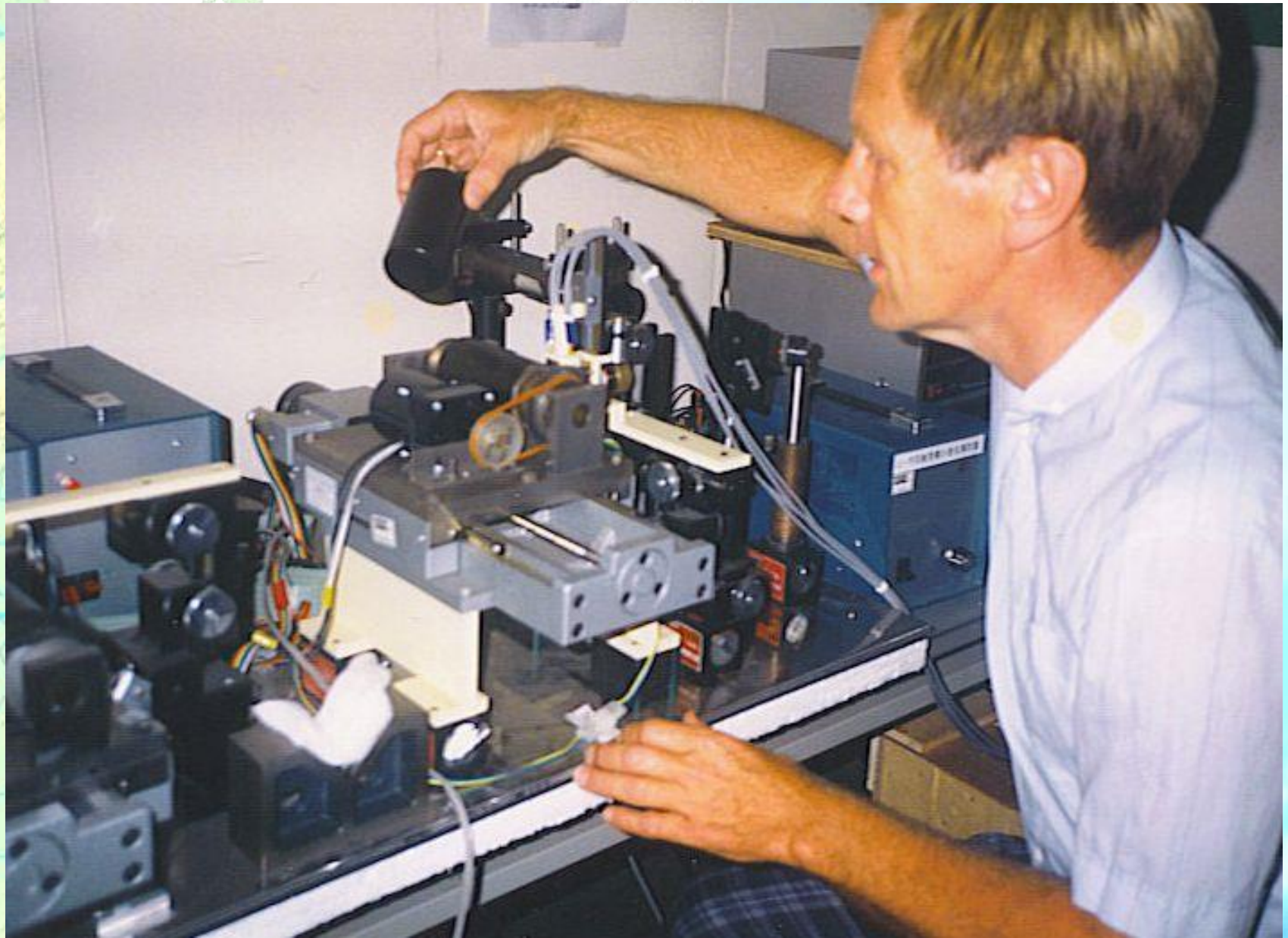

The History of Sound Recording Endangered Archives

Laserbeam technology, Japan 1988

Ethnolinguistic fieldwork in Siberia

1988 Research in Japan

1990 Sakhalin Nivkh, Uilta, Ainu

1991-93 Altai Plautdietsch of Siberian Mennonites

1994 Yakutia

Yukaghir, Even, Chukchi, Yakut

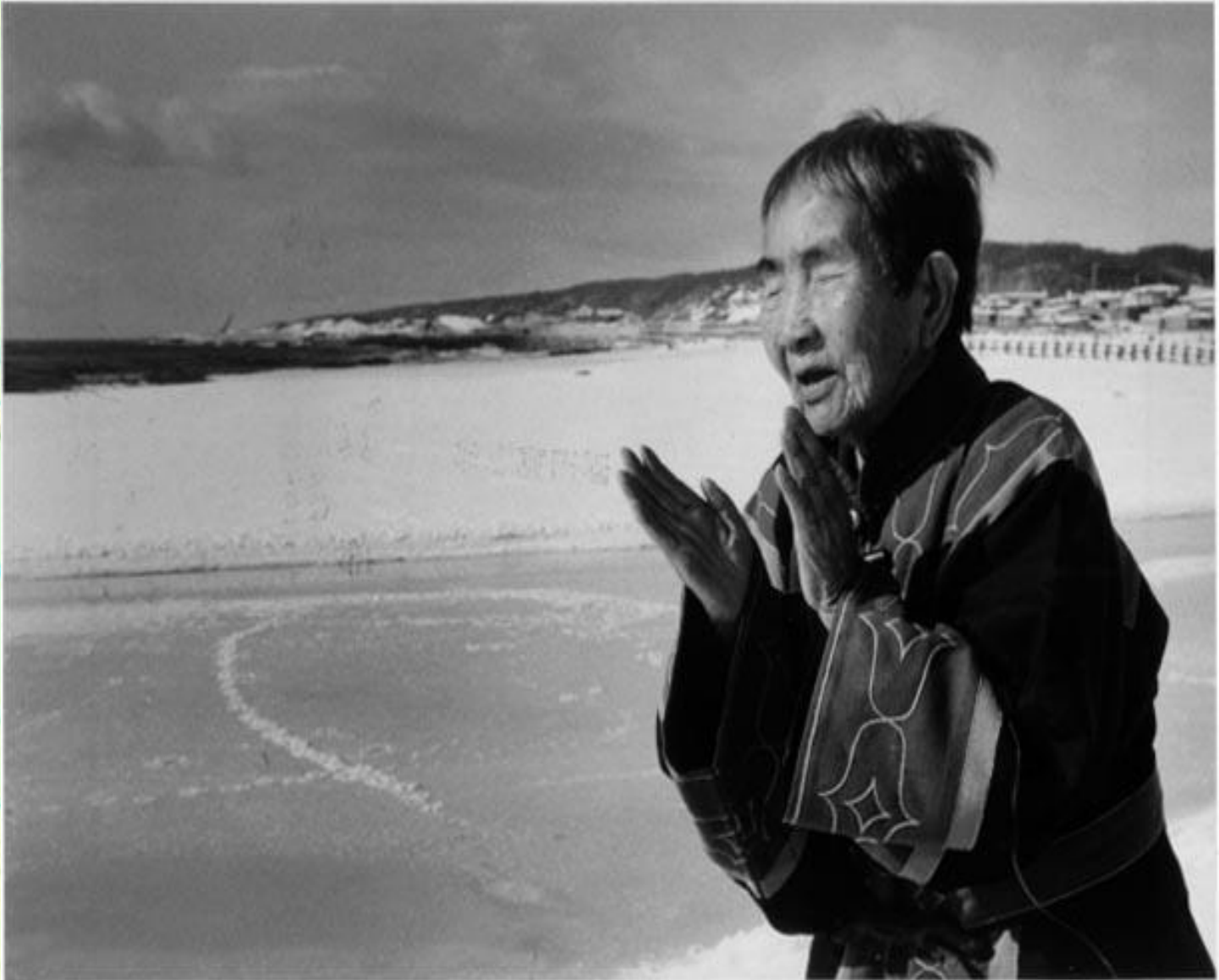
2000, 2002 Sakhalin Nivkh, Uilta

Asai Take, last speaker of Sachalin Ainu

Our informant in 1990

Ainu village on Hokkaido

The Peoples of Siberia

This map illustrates the geographical distribution of major ethnic groups in Siberia, color-coded by linguistic family. The legend identifies the following groups:

- Ob-Ugric** (Light Orange): Includes Mansi and Khanty.
- Samoyedic** (Dark Orange): Includes Nenets and Selkup.
- Turkic** (Blue): Includes Sakha, Tatar, Bashkir, and others.
- Mongolic** (Red): Includes Buryat.
- Tungusic** (Dark Green): Includes Evenki and Even.
- Chukotko-Kamchatkan** (Dark Purple): Includes Chukchi and Koryak.
- Yenisseic** (Yellow): Includes Ket.
- Eskimo-Aleut** (Pink): Includes Eskimo and Aleut.
- Nivkh** (Brown): Includes Nivkh.
- Yukaghir** (Green): Includes Yukaghir.

The map shows these groups concentrated in their respective regions, with major cities like Oymyakon, Verkhnyaya Tura, and Khatanga marked in the northernmost areas.

The Peoples of the North in Russia

	1926	1959	1989
Aleut	335	421	700
Dolgan	1.058	-	6.900
Itelmen	3.837	1.109	2.500
Ket	1.046	1.019	1.100
Koryak	7.387	-	9.200
Mansi	5.468	6.287	8.500
Nanay	-	8.026	12.000
Nganasan	-	748	1.300
Negidal	-	-	600
Nenets	-	23.007	35.000
Nivkh		3.717	4.700
Orok	157	-	200
Oroch	-	782	900
Saami	1.682	1.792	1900

	1926	1959	1989
Selkup	1355	3.768	3600
Tofalar	-	-	700
Udeghe	-	1444	2.000
Ulchi	-	2055	3.200
Khanti	12.983	19410	23.000
Chuvan	707	-	1.500
Chukchi	12.364	11.727	15.000
Evenki	17.513	24.710	30.000
Even	2.224	9.121	17.000
Enets	-	-	200
Eskimo	1.251	1.118	1700
Yukagir	501	442	1100
Total	71532	125.945	184.500
%	0,11%	0,1%	0,06%

The Nivkh (Gilyak) on

Japanese Expedition to Sakhalin 1990

Kyoko Murasaki
Robert Austerlitz
Robert Ramsey
Jiro Ikegami
Hiroshi Nakagawa
Tomomi Sato
Chuner Taksami
Galina Otaina
Sergei Beresnitski
Tjeerd de Graaf

80 hours of audio, 30 hours of video

[link](#)

Many photographs and fieldnotes

www.mercator-research.eu/research-projects/endangered-languages/

Japanese Expedition to Sakhalin 1990

Nivkh Population: 4400 (1989)

Speakers of the Nivkh language: 597 (13.5 %)

Paleo-siberian language, highly endangered

Linguistic Workshop, 20 – 25 October 2003

Sakhalin Regional Ethnographic Museum

Workshop on new methods to preserve language and culture of the indigenous people of Sakhalin

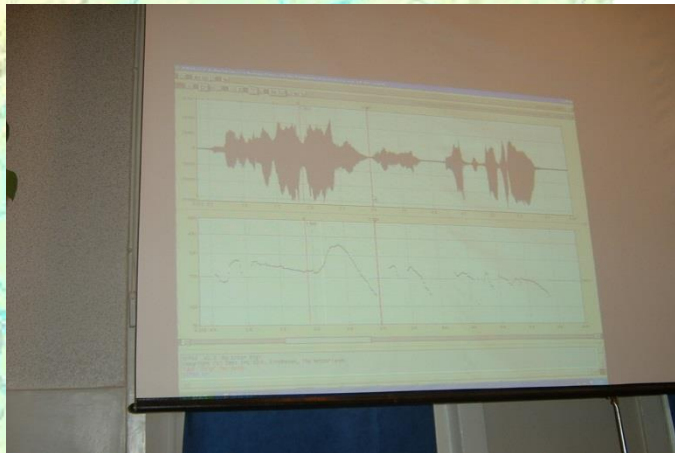

**Sponsors: Netherlands Organization for
Scientific Research (NWO)**

**Sakhalin Energy Investment
Co.Ltd.**

**Courses of phonetics and analysis of speech signals
using the latest technical developments in the field**

Workshop Sakhalin

20 – 25 October 2003

Алфавит нивхского языка

А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	Й	К
Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х
Ц	Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Э	Ю	Я	

Фонетика нивхского языка

The Nivkh Alphabet (1937)

	А 	Б 	В 	Г 	Ғ 	Г 	
Д 	Е 	Ё 	Ж 	З 	И 	Й 	К
К' 	Қ 	Қ' 	Л 	М 	Н 	Н' 	О
П 	П' 	Р 	Р' 	С 	Т 	Т' 	У
Ф 	Х 	Х' 	Х' 	Ц 	Ч 	Ш 	Щ
	Ъ 	Ы 	Ь 	Э 	Ю 	Я 	

Voices from Tundra and Taiga (project NWO 2002-2005)

- **Comparison of Old
Recorded Data and
Present Day Language
Situation**

**Ethnolinguistic Field
Work in Siberia**

Sakhalin

Nivkh and Uilta

Introduction of *Sound Materials of the Nivkh Language*

copies were handed to the
participants and informants

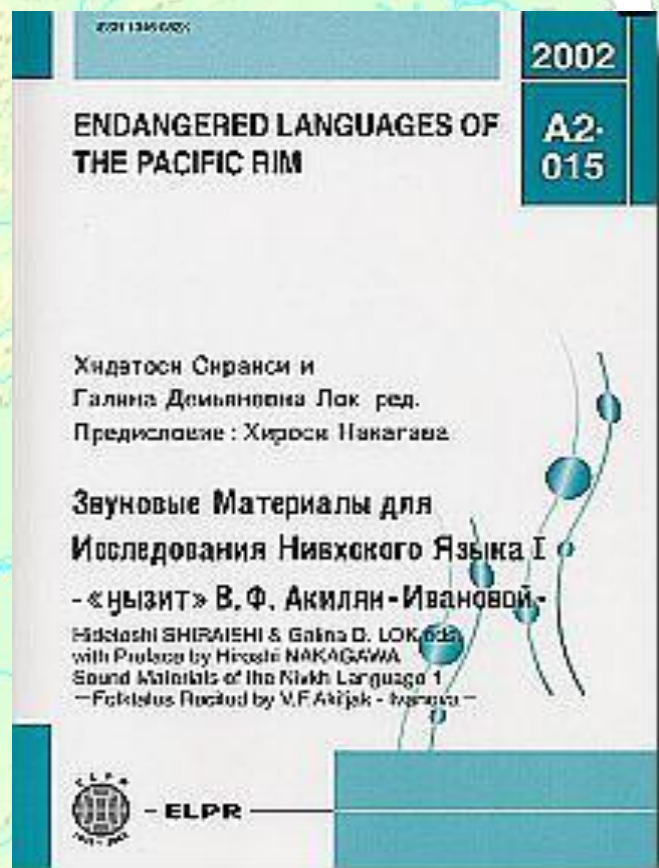

The Sound Materials of the Nivkh Language series

By Hidetoshi Shiraishi and Galina Lok

Nivkh folktales with CD

Endangered Archives Programme British Library

EAP 347 project

Vanishing Voices from the Uralic World

Sound recordings collected at the Udmurt Institute for History, Language and Literature, Izhevsk, Russia.

Recordings from the Udmurt Republic and the surrounding regions of the Russian Federation

6118 items of traditional songs and oral history, [here](#)

Kulturstiftung Sibirien gemeinnützige GmbH

The Foundation for Siberian Cultures is a non-for-profit organization

Advisory council members

Tjeerd DeGraaf, Ljouwert / Leeuwarden » [Info](#)

Michael Dürr, Berlin » [Info](#)

Dmitri Funk, Moscow » [Info](#)

Erich Kasten, Fürstenberg/Havel » [Info](#)

David Koester, Fairbanks, Alaska » [Info](#)

Annual report | [2010](#) | [2011](#) |

Contact

Kulturstiftung Sibirien gGmbH

Director: Dr. Erich Kasten

Uferweg 4 • D-16798 Fürstenberg/Havel

Tel / Fax ++49.33093-60670

info@kulturstiftung-sibirien.de

Amtsgericht Neuruppin

HRA 8820 NP

Bank account

Mittelbrandenburgische Sparkasse Potsdam

BLZ 16050000 - Konto 3753005389

IBAN DE42160500003753005362 - SWIFT WELA DED1PMB

Steuernr. 053/125/00444

[internet](#)

Foundation for Siberian Cultures

established in 2010

Preservation of indigenous languages and the knowledge (especially ecological knowledge) expressed in them.

Exhibitions, cultural exchanges by means of tours of artists and workshops.

Main issues from the Foundation's program:

- Endangered Languages and Traditional Knowledge;**
- Indigenous Worldviews, Mythologies and Landscapes, and their Significance for Cross-cultural Dialogue in the Arts;**
- Historical Sources and their Contribution to Modern Discourse**
- DVD Learning Tools for the Preservation of the Languages and Cultures of the Itelmens, Evens and Koryaks**

Kulturstiftung Sibirien gemeinnützige GmbH

The Foundation for Siberian Cultures is a non-for-profit organization

Advisory council members

Tjeerd DeGraaf, Ljouwert / Leeuwarden » [Info](#)

Michael Dürr, Berlin » [Info](#)

Dmitri Funk, Moscow » [Info](#)

Erich Kasten, Fürstenberg/Havel » [Info](#)

David Koester, Fairbanks, Alaska » [Info](#)

Annual report | [2010](#) | [2011](#) |

Contact

Kulturstiftung Sibirien gGmbH

Director: Dr. Erich Kasten

Uferweg 4 • D-16798 Fürstenberg/Havel

Tel / Fax ++49.33093-60670

info@kulturstiftung-sibirien.de

Amtsgericht Neuruppin

HRA 8820 NP

Bank account

Mittelbrandenburgische Sparkasse Potsdam

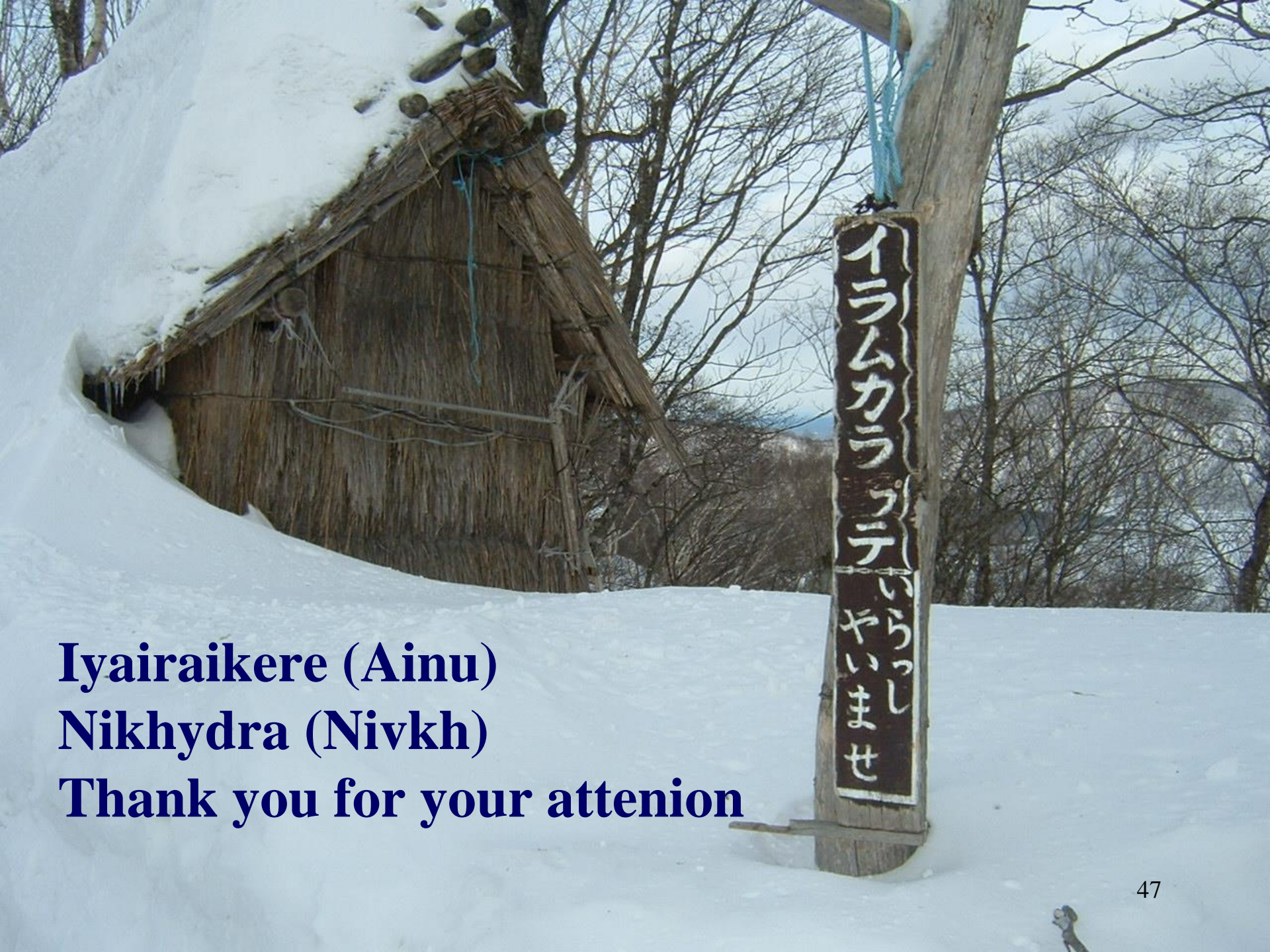
BLZ 16050000 - Konto 3753005389

IBAN DE42160500003753005362 - SWIFT WELA DED1PMB

Steuernr. 053/125/00444

[internet](#)

Iyairaikere (Ainu)
Nikhydra (Nivkh)
Thank you for your attention